

РЕШЕНИЕ

№ 17674

гр. София, 30.10.2023 г.

В ИМЕТО НА НАРОДА

СОФИЙСКИ РАЙОНЕН СЪД, 46 СЪСТАВ, в публично заседание на двадесет и четвърти октомври през две хиляди двадесет и трета година в следния състав:

Председател: КРАСЕН ПЛ. ВЪЛЕВ

при участието на секретаря ЙОРДАНКА Г. ЦИКОВА
като разгледа докладваното от КРАСЕН ПЛ. ВЪЛЕВ Гражданско дело № 20231110137422 по описа за 2023 година

Производството е образувано по искова молба от Е. Й. М., ЕГН: *****, с адрес: адрес, съдебен адрес: адрес чрез И. Г. Джаджарова срещу ЮЛ, ЕИК: ***, с адрес: адрес, с която се иска да бъде установено по отношение на ответника, че ищеца не му дължи сумата от 1500 лева - главница, сумата в размер от 167.57 лева - договорна лихва за забава за периода 28.09.2007г.-30.06.2008г., ведно със законната лихва върху главницата за периода 22.02.2013г. до окончателното плащане на вземането, както и сумата от 138.03 лева - разноси по делото, за което вземане е издаден изпълнителен лист по ч.гр. дело № 7799/2013г. по описа на СРС, въз основа на който е било образувано изпълнително дело № 20138580406154 по описа на ЧСИ М.Б..

Твърди се, че срещу ищеца е образувано и се води изпълнително дело № 2013***0406154 при ЧСИ М.Б., което дело е образувано по молба на ответното дружество ЮЛ въз основа на изпълнителен лист, издаден на 28.08.2013год. по гр. дело № 7799/2013г., по описа на СРС, 70 състав за заплащане на следните суми, а именно: сумата от 1500 лева - главница, сумата в размер от 167.57 лева - договорна лихва за забава за периода 28.09.2007г.-30.06.2008г., ведно със законната лихва върху главницата за периода 22.02.2013г. до окончателното плащане на вземането, както и сумата от 234.09 лева - разноси по делото.

Поддържа се, че вземането се явява погасено по давност и не подлежи на принудително изпълнение. Сочи се, че на 05.09.2013г. са изпратени заповрни съобщения до различни търговски банки, което действие съставлява последното валидно извършено действие в рамките на изпълнителното дело. След така изпратените заповрни съобщения, в течение на двегодишен период не са извършвани никакви валидни изпълнителни действия, поради което на 05.09.2015год., на основание чл. 433, ал. 1 т. 8 от ГПК, изпълнителното дело по отношение на ищцата Е. Й. М. се явява прекратено по силата на закона.

Сочи се, че вземане е установено въз основа на влязла в сила заповед за изпълнение съвпада с давностния срок за самото вземане. Твърди се, че датата от която започва да тече нова погасителна давност съвпада с датата на последното извършено изпълнително действие, а именно изпращането на заповрни съобщения, което е сторено на 05.09.2013г.. От

тази дата започва да тече нова погасителна давност, която в конкретния случай е петгодишна, тъй като вземането съставлява такова по договор за банков кредит, поради което в конкретния случай на 05.09.2018г. вземането по изпълнителния лист се явява погасено по давност и след тази дата, вземането, установено въз основа на влязла в сила заповед за изпълнение по ч. гр. дело № 7799/2013г. по описа на СРС, не може да бъде предмет на принудително изпълнение.

Претендират се разноси.

В срока по чл. 131 ГПК е постъпил отговор на исковата молба.

Сочи се, че ответникът е кредитор на Е. Й. М., ЕГН ***** по Договор за потребителски паричен кредит № PLUS-01083795, прехвърлено чрез Договор за цесия от 30.06.2009г., сключен между ЮЛ и ЮЛ.

Сочи се, че въз основа на процесния изпълнителен лист от 28.08.2013г. е образувано изпълнително дело № 2013***0406154 по описа на ЧСИ рег. № *** М.И.Б., с район на действие Софийски градски съд. След образуване на изпълнителното производство са направени редица справки относно финансовото и имущественото състояние на длъжника. На 05.09.2013 са наложени запори върху банковите сметки на длъжника. Следващото валидно изпълнително действие е предприето на 11.07.2018г., като е наложен запор върху банкова сметка на длъжника. На 02.07.2019г. отново е наложен запор върху банкова сметка на длъжника в друга търговска банка.

Поддържа се, че твърденията на ищеца, че в негова полза е изтекла погасителна давност са неоснователни, тъй като последното валидно изпълнително действие е от дата 11.07.2018г., тъй като съгласно Решение №37/24.02.2021г. на ВКС по гр.д. №1747/2020г., IV г.о. „, новото искане за нов способ на свой ред прекъсва давността независимо от това дали съдебният изпълнител го е образувал в ново дело, или не е образувал ново дело“

Като прецени събраните по делото доказателства, съдът намери от фактическа страна следното:

Ищецът Е. Й. М. от една страна и ЮЛ от друга страна са били страни по ч.гр.д. №7799/2013 г. на Софийския районен съд, 70 състав, по което е издадена Заповед за изпълнение по чл. 410 ГПК от 26.03.2013 г.

На 28.08.2013 г. е издаден изпълнителен лист в полза на ЮЛ за сумата от 1500 лева, представляваща парично задължение по договор за кредит от 16.08.2007 г., ведно със законна лихва за периода от 22.02.2013 г. до изплащане на вземането, договорна лихва в размер на 167.57 лева за периода от 28.09.2007 г. до 30.06.2008 г. законна лихва в размер на 234.09 лева за периода от 30.06.2009 г. до 20.02.2013 г. и 138 .02 лева разноси по делото.

По молба на вискателя ЮЛ от 02.09.2013 г. е образувано изп.дело №2013***0406154 по описа на ЧСИ М.Б.. С молбата е поискано от съдебния изпълнител да наложи запор върху трудовото възнаграждение на длъжника.

Със запорни съобщение с изх. № 61266/05.09.2013г., отправени до ЮЛ, ЮЛ, ЮЛ, ЮЛ, ЮЛ, ЮЛ, ЮЛ, ЮЛ, ЮЛ са наложени запори върху всички банкови сметки/ левови и валутни/ на длъжника Е. Й. М..

Със запорно съобщение с изх. № 62963/11.07.2018г., отправено до ЮЛ е наложен запор върху всички банкови сметки/ левови и валутни/ на длъжника Е. Й. М..

Със запорно съобщение с изх. № 69513/02.07.2019г., отправено до ЮЛ е наложен запор върху всички банкови сметки/ левови и валутни/ на длъжника Е. Й. М.

Въз основа на така приетата фактическа обстановка се налагат следните правни изводи:

Съгласно разпоредбата на чл.124, ал.1 ГПК, всеки може да предяви иск, за да възстанови правото си, когато то е нарушено, или за да установи съществуването или несъществуването на едно правно отношение или на едно право, когато има интерес от това. Съгласно чл.439 ГПК, длъжникът в изпълнителното производство може да оспори вземането, предмет на изпълнението, когато основава иска си само на факти, настъпили след приключването на съдебното дирене в производството, по което е издадено изпълнителното основание.

Разпоредбата на чл. 439 ГПК предвижда защита на длъжника по исков ред, след като кредиторът е предприел изпълнителни действия въз основа на изпълнителното основание. Законодателят е уредил защитата на длъжника да се основава само на факти, настъпили след приключване на съдебното дирене в производството, по което е издадено изпълнителното основание. По реда на действащия ГПК, в сила от 01.03.2008г., заповедите за изпълнение се ползват със стабилитет, тъй като влизат в сила, за разликата от несъдебните изпълнителни основания по чл. 237 ГПК (отм.). По тези съображения, разпоредбата на чл. 439, ал. 2 ГПК следва да се прилага и за факти, настъпили след влизане в сила на заповедта за изпълнение, когато заповедното производство е приключило, независимо че съдебно дирене не се провежда /определение № 956 от 22.12.2010 г. по ч. т. д. № 886/2010 г. на ВКС, ТК, I ТО/. Като средство за защита на длъжника по висящ изпълнителен процес чрез предявяване на иска по чл. 439 ГПК се дава право на длъжника да установи, че изпълняемото право е отпаднало, поради факти и обстоятелства, настъпили след съдебното му установяване, които обаче имат правно значение за неговото съществуване. Ето защо не всички правоизключващи и правопогасяващи факти имат отношение към спорния предмет, а само тези, които са настъпили след влизане в сила на заповедта за изпълнение /определение № 214 от 15.05.2018 г. по ч. гр. д. № 1528/2018 г., на ВКС, ГК, IV ГО/.

По изложените съображения в съответствие с императивните изисквания на процесуалния закон на изследване подлежат само онези факти, които са настъпили след влизане в сила на заповедта за изпълнение, въз основа на която е издаден изпълнителен лист, по силата на който е образувано изпълнително производство.

В производството по чл. 410 или чл. 417 от ГПК на длъжника се връчва заповед за изпълнение, срещу която той може да възрази, ако оспорва вземането. Пасивното му поведение в предвидения срок създава презумпцията, че претендираното вземане е безспорно, поради което заповедта за изпълнение влиза в сила и въз основа на нея се издава изпълнителен лист в полза на заявителя.

Нормата на чл.117, ал.2 ЗЗД регламентира, че ако вземането е установено със съдебно решение, срокът на новата давност е всякога 5 години. Заповедта за изпълнение замества съдебното решение като изпълнително основание, но при оспорването ѝ от длъжника чрез възражение по реда на чл.414 ГПК проверката дали вземането съществува се извършва в общия исков процес. По силата на чл.416 ГПК, когато възражение не е подадено в срок, какъвто е разглежданият случай, заповедта за изпълнение влиза в сила. Не е налице изрична правна норма, която да предвижда, че съществуването на вземането в този случай е установено със сила на пресъдено нещо. Следва да се съобрази обаче обстоятелството, че ако длъжникът не възрази в рамките на установения в нормата на чл.414 ГПК преклузивен срок, заповедта влиза в сила, като се получава ефект, близък до силата на пресъдено нещо, тъй като единствената възможност за оспорване на вземането са основанията по иска с правно основание чл.424 ГПК – при новооткрити обстоятелства и нови писмени доказателства /в посочения смисъл – определение № 480 от 19.07.2013 г. по ч. гр. д. № 2566/2013 г. на ВКС, ГК, IV ГО, постановено по реда на чл.274, ал.3, т.1 ГПК/. Извън иска

по чл.424 ГПК длъжникът не може да се ползва от друга форма на искова защита, с която да оспорва самото вземане. Когато длъжникът е бил лишен от възможност да оспори вземането, може да поиска от въззивния съд отмяна на заповедта за изпълнение на основание чл.423 ГПК. Този режим се различава от регламентирания в ГПК (отм.) във връзка с издаването на изпълнителен лист въз основа на несъдебно изпълнително основание, в който се предвиждаше възможност за предявяване искове – чл.252 ГПК (отм.), чл.254 ГПК (отм.), чл.255 ГПК (отм.), които не се преклудират със специални срокове. В действащия ГПК с изтичане на преклузивния срок за подаване на възражение против заповедта се получава крайният ефект именно на окончателно разрешен правен спор относно съществуването на вземането. С оглед изложеното процесните вземания, произтичащи от влязла в сила заповед за изпълнение по чл.417 ГПК, се погасяват с изтичането на 5-годишна давност. / в т.см. са определение №214/15.05.2018 г. по ч. гр. д. № 1528/2018 г. на ВКС, IV г. о., определение №60818/15.12.2021 г. по гр. д. № 2482/2021 г. на ВКС, IV г. о., решение № 6/21.01.2016 г. по т.д. № 1562/2015 г. на ВКС, I т. о./.

Въпреки, че на ищеца е указно в тежест да установи началния момент на погасителната давност, съответно датата на влизане в сила на заповедта за изпълнение, такова доказване не е проведено. За настоящия съдебен състав най-ранната дата, за която може да се приеме, че заповедта е влязла в сила е 28.08.2013 г.- датата на която е издаден изпълнителен лист. Ето защо съдът приема, че в случая заповедта за изпълнение по ч.гр.д. № 7799/2013г. на Софийския районен съд е влязла в сила на 28.08.2013 г.- Също така следва да се съобрази, че страните не спорят относно обстоятелството, че заповедта за изпълнение е влязла в сила в хипотезата на чл.416, предл.1 ГПК. От този момент е започнала да тече давността по чл.117, ал.2 ЗЗД, която изтича на 28.08.2018 г.

Към момента на депозиране на молбата за образуване на изпълнителното дело - №2013***0406154 по описа на ЧСИ М.Б. - 02.09.2013 г. давността не е изтекла. Към този момент е действало Постановление № 3 от 18. XI. 1980 г. по гр. д. № 3/80 г., Пленум на ВС

Според Постановление № 3 от 18. XI. 1980 г. по гр. д. № 3/80 г., Пленум на ВС, погасителната давност не тече, докато трае изпълнителният процес относно принудителното осъществяване на вземането.

С т. 10 от ТР № 2/26.06.2015 г., постановено по ТД № 2/2013 г. на ОСГТК на ВКС, бе дадено различно тълкувание по отношение на погасителната давност – според касационната инстанция, когато вискателят не е поискал извършването на изпълнителни действия в продължение на две години и изпълнителното производство е прекратено по чл. 433, ал. 1, т. 8 ГПК /чл. 330, ал. 1, б. „д“ ГПК отм./, нова погасителна давност за вземането започва да тече от датата, на която е поискано или е предприето последното валидно изпълнително действие. С това решение бе обявено за изгубило сила Постановление № 3/1980 г. на Пленума на Върховния съд.

С Тълкувателно решение от 28.03.2023 г. по тълк д. №3/2020 г. на ОСГТК на ВКС бе прието, че погасителната давност не тече докато трае изпълнителният процес относно вземането по изпълнителни дела, образувани до приемането на 26.06.2015 г. на Тълкувателно решение № 2/26.06.2015 г. по т.д. № 2/2013 г., ОСГТК, ВКС

На основание нормата на чл. 116, б. „в“ ЗЗД, давността се прекъсва с предприемане на действия по принудително изпълнение. С т. 10 от ТР № 2/26.06.2015 г., постановено по ТД № 2/2013 г. на ОСГТК на ВКС, е дадено тълкувание по отношение на погасителната давност – според касационната инстанция, когато вискателят не е поискал извършването на изпълнителни действия в продължение на две години и изпълнителното производство е прекратено по чл. 433, ал. 1, т. 8 ГПК /чл. 330, ал. 1, б. „д“ ГПК отм./, нова погасителна давност за вземането започва да тече от датата, на която е поискано или е предприето последното валидно изпълнително действие.

На основание чл. 433, ал. 1, т. 8 ГПК изпълнителното дело се прекратява ако

взискателят не е поискал извършването на изпълнителни действия в продължение на две години. В процесния случай в периода след 05.09.2013г. не са извършвани изпълнителни действия спрямо ищеца в продължение на 2 години, включени в конкретни изпълнителни способности и няма данни по изпълнителното дело взискателят да е поискал извършването на такива.

Следователно, изпълнително дело №2013***0406154 по описа на ЧСИ М.Б. е прекратено на 05.09.2015 г. по отношение на длъжника по силата на закона - на основание чл. 433, ал. 1, т. 8 ГПК с изтичането на две години от датата, на която извършено последното изпълнително действие - в този смисъл т. 10 от ТР № 2/2013 г. от 26.06.2015 г. на ОСГТК на ВКС по т.д. № 2/2013 г.

Ето защо след като давността за вземането е започнала да тече от 05.09.2015 г.

Предприетите след настъпилата перемпция изпълнителни действия/ на 11.07.2018г и 02.07.2019 г./като такива по вече прекратено производство, не са били от естество да поддържат неговата висящност, нито са от естеството да прекъснат давността, доколкото не са валидно извършени, а такива по премирало изпълнително дело.

По въпроса „Погасителната давност прекъсва ли се от изпълнително действие, извършено по изпълнително дело, по което е настъпила перемпция?“ с разпореждане на председателя на Върховния касационен съд (ВКС) от 09.03.2023 г. е образувано Тълкувателно дело № 2/2023 г. за приемане от Общото събрание на Гражданската и Търговската колегии (ОСГТК) на ВКС.

Поради липса на произнасяне от ВКС настоящият съдебен състав не споделя възприето разрешение в решение № 10/16.02.2016 г. по гр. д. № 3231/2014 г. на ВКС, III г. о.; решение № 37/24.02.2021 г. по гр. д. № 1747/2020 г. на ВКС, IV г. о.; решение № 3/04.02.2022 г. по гр. д. № 1722/2021 г. на ВКС, IV г. о. и в решение № 127/12.07.2022 г. по гр. д. № 2884/2021 г. на ВКС, III г. о., в смисъл, че „след като перемпцията е настъпила, съдебният изпълнител не може да откаже да изпълни искания нов способ – той дължи подчинение на представения и намиращ се все още у него изпълнителен лист. Единствената правна последица от настъпилата вече перемпция е, че съдебният изпълнител следва да образува новото искане в ново – отделно изпълнително дело, тъй като старото е прекратено по право. Новото искане на свой ред прекъсва давността независимо от това дали съдебният изпълнител го е образувал в ново дело, или не е образувал ново дело; във всички случаи той е длъжен да приложи искания изпълнителен способ.“

Съдът счита, че изпълнителни действия, които са от естество да прекъснат давността, не биха могли да прекъснат последната, когато се извършват по изпълнително дело, прекратено по право на основание чл.433, ал.1, т.8 ГПК. Аргумент в подкрепа на горното се черпи от разясненията, дадени с ТР № 2/2013 г. на ОСГТК на ВКС /т.10/, според които във всички случаи на прекратяване на принудителното изпълнение съдебният изпълнител служебно вдига наложените запори и възбрани, като всички други предприети изпълнителни действия се обезсилват по право, с изключение на изпълнителните действия, изграждащи тези изпълнителни способности, от извършването на които трети лица са придобили права /напр. купувачите от публична продажба/, както и редовността на извършените от трети задължени лица плащания. Без правно значение е дали съдебният изпълнител ще постанови акт за прекратяване на принудителното изпълнение и кога ще направи това. Прекратяването на изпълнителното производство става по право, като новата давност е започнала да тече от предприемането на последното по време валидно изпълнително действие. В хипотезата на прекратено по право принудително изпълнение, всички предприети изпълнителни действия по него се

обезсилват по право и дори да е имало такива, и да са били от вида на посочените в чл.116, б. ”в” ЗЗД, те не могат да доведат до прекъсване на давността. Освен от ТР № 2/2013 г. на ОСГТК на ВКС, така изразеното виждане се подкрепя и от решение № 42 от 26.02.2016 г.,

постановено по гр.д. № 1812/2015 г. на ВКС, IV ГО; решение № 10/16.02.2016 г. по гр.д. № 3231/2014 г. на ВКС, III ГО; определение № 290 от 25.04.2018 г. по гр.д. № 3217/2017 г. на ВКС, III ГО/.

Възприетата от настоящия съдебен състав практика не води до смесване на институтите на перемпцията и погасителната давност, а държи сметка за последиците на перемпцията по отношение на изпълнителното дело и валидността на извършваните изпълнителни действия.

Така в процесния случай погасителна давност е започнала да тече на 05.09.2015 г.

В периода на течение на погасителната давност обаче е приет специалния Закон за мерките и действията по време на извънредното положение, обявено с Решение на НС от 13.03.2020г., и за преодоляване на последиците. Съгласно чл. 3, т. 2 от него (изм. - ДВ, бр. 34 от 2020г., в сила от 09.04.2020г.) за срока от 13 март 2020г. до отмяната на извънредното положение спират да текат давностните срокове, с изтичането на които се погасяват или придобиват права от частноправните субекти. С Решение на Народното събрание на Република България от 13.03.2020г. /ДВ, бр. 22/2020г./ е обявено извънредно положение върху цялата територия на Република България, считано от 13 март 2020г. до 13 април 2020г. С Решение на НС /ДВ, бр. 33/2020г./ срокът на обявеното с Решение на Народното събрание от 13 март 2020г. извънредно положение върху цялата територия на Република България е удължен до 13 май 2020г. След тази дата, срокът на извънредното положение не е бил удължаван, от което следва, че същото е отпаднало. Възобновяването на течението на спрените срокове е извършено с § 13 от ПЗР на Закона за изменение и допълнение на Закона за здравето /ДВ, бр. 44 от 2020 г., в сила от 14.05.2020 г. /, според който сроковете, спрели да текат по време на извънредното положение по ЗМДВИП, продължават да текат след изтичането на 7 дни от обнародването на този закон в "Държавен вестник". Законът е обнародван на 13.05.2020 г., поради което течението на давностния срок е възобновено на 21.05.2020 г.

По изложените съображения, следва да се приеме, че в периода от 13 март 2020 г. до 20 май 2020 г., вкл. /69 дни/, давностните срокове са спрени. Поради това, срокът на погасителната давност за процесните вземания, които са в полза на частноправен субект /търговско дружество/, следва да бъде удължен с периода, в който е спряла да тече давността, равняващ се на 69 дни.

Следователно, давността за вземанията е изтекла не на 05.09.2020г., а на 13.11.2022г.

При посочените мотиви съдът намира, че по отношение на ответника не съществува правото на принудително изпълнение спрямо ищеца за сумата от 1500 лева - главница, сумата в размер от 167.57 лева - договорна лихва за забава за периода 28.09.2007г.-30.06.2008г., ведно със законната лихва върху главницата за периода 22.02.2013г. до окончателното плащане на вземането, както и сумата от 138.02 лева- разноски по делото , за което вземане е издаден изпълнителен лист по ч.гр. дело № 7799/2013г. по описа на СРС, въз основа на който е било образувано изпълнително дело № 20138580406154 по описа на ЧСИ М.Б..

На основание чл. 78, ал.1 от ГПК ищецът има право на разноски за държавна такса в размер на 81.59 лева и адвокатско възнаграждение в размер от 380 лева.

Водим от изложеното, на основание чл.235 и чл.236 от ГПК, Софийският районен съд

РЕШИ:

ПРИЕМА ЗА УСТАНОВЕНО по предявения от Е. Й. М., ЕГН: ***, с адрес: адрес, иск с правно основание чл. 124, ал. 1 ГПК вр. чл. 439 ГПК, че по**

отношение на ЮЛ, ЕИК: ***, с адрес: адрес, **НЕ СЪЩЕСТВУВА ПРАВОТО НА ПРИНУДИТЕЛНО ИЗПЪЛНЕНИЕ за сумата от 1500 лева** - главница, сумата в размер от **167.57 лева** - договорна лихва за забава за периода 28.09.2007г.-30.06.2008г., ведно със законната лихва върху главницата за периода 22.02.2013г. до окончателното плащане на вземането, както и сумата от **138.02 лева** - разноси по делото, за което вземане е издаден изпълнителен лист по ч.гр. дело № 7799/2013г. по описа на СРС, въз основа на който е било образувано изпълнително дело № 20138580406154 по описа на ЧСИ М.Б..

ОСЪЖДА ЮЛ, ЕИК: *, с адрес: адрес, да заплати на основание чл. 78, ал. 1 ГПК на Е. Й. М., ЕГН: *****, с адрес: адрес, съдебно-деловодни разноси в размер на 461.59 лева.**

Решението подлежи на обжалване пред Софийски градски съд в двуседмичен срок от връчване на препис на страните.

Препис от решението да се връчи на страните.

Съдия при Софийски районен съд: _____